

**Општина
Нови Кнежевац**

**„Локални план
управљања отпадом“**

**За период
Од 2011. до 2021.год**

САДРЖАЈ

1. УВОД

- 1.1 Циљеви израде Локалног плана управљања отпадом
- 1.2 Посебни циљеви у управљању отпадом

2. ПРАВНИ ОКВИР

- 2.1 Постојећи прописи у управљању отпадом
- 2.2 Одговорности Локалне самоуправе у управљању отпадом

3. ОПШТИНА НОВИ КНЕЖЕВАЦ

- 3.1 Демографске карактеристике општине
- 3.2 Геоморфолошке карактеристике подручја општине
- 3.3 Педолошке карактеристике територије општине

4. САДАШЉА ПРАКСА УПРАВЉАЊА КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ НОВИ КНЕЖЕВАЦ

- 4.1 Утицај комуналног отпада на животну средину
- 4.2 Смањење количине отпада
- 4.3 Сепарација отпада на извору
- 4.4 Прикупљање и транспорт отпада
- 4.5 Поступци обнављања
- 4.6 Одлагање
- 4.7 Могућности управљања комуналним отпадом

5. ПОДАЦИ О ТРЕНУТНОМ УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ НОВИ КНЕЖЕВАЦ

- 5.1 Основни подаци о ЈКП „7. Октобар“
- 5.2 Информације о обухватању/одношењу
- 5.3 Механизација којом располаже предузеће
- 5.4 Подаци о отпаду

6. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЛОКАЛНОЈ ДЕПОНИЈИ

- 6.1 Основни подаци
- 6.2 Проблеми и планови

6.2.1 Проблеми у раду

6.2.2 План израде пројекта санације и рекултивације депоније

7. ИНДУСТРИЈСКИ ОТПАД

7.1 Законске обавезе генератора отпада

7.2 Најзначајнији генератори индустријског отпада у општини Нови Кнежевац

7.2.1 „Лепенка“ д.о.о.

7.2.2 АД „Алева“ Нови Кнежевац

7.2.3 Специјална болница за психијатријска оболења
„Свети врачевци“ Нови Кнежевац

8. ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА

8.1 Секундарне сировине

8.2 Опасан отпад

8.3 Медицински отпад

8.4 Отпад из пољопривреде

8.5 Биомаса

8.6 Амбалажа и амбалажни отпад

8.7 Отпадне гуме

9. СТРАТЕШКИ ОКВИР И ПОТРЕБНЕ ПРОМЕНЕ

9.1 Акциони план

9.2 Финансијски план

10. РАЗВОЈ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ЛОКАЛНОГ ПЛАНА

10.1 Надзор и праћење планираних активности и мера

10.2 Други подаци, циљеви и мере од значаја за ефикасно управљање

10.3 Рокови за извршење планираних мера активности

11. ЗАКЉУЧАК

1. УВОД

Успостављање система управљања отпадом подразумева постизање пуне контроле над свим токовима отпада: од настајања, сепарирања, сакупљања, одвоза па до коначног депоновања. Локални план управљања отпадом представља базни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу општине. План у наредној фази мора бити подржан већим бројем имплементацијских планова за прикупљање, транспорт, третман и одлагање контролисаног отпада. Такође, план разматра потребе за институционалним јачањем, развојем законодавства, едукацијом и развијањем јавне свести. Утврђивање економских, односно финансијских механизма је неопходно за одржавање и побољшање управљања отпадом, и да би се осигурао систем за домаћа и инострана улагања у дугорочно одрживе активности. Имплементацијом основних принципа управљања отпадом датих у стратешком оквиру, тј. решавањем проблема отпада на месту настајања, принципу превенције, одвојеном сакупљању одвојених материјала, принципу неутрализације опасног отпада, решавања одлагања отпада и санације сметлишта, имплементирају се основни принципи ЕУ у области отпада и спречава даља опасност по животну средину и генерације које долазе.

На општинском нивоу лежи највећи део посла: од утврђивања сопствених потреба, укључујући и нове обухвате насеља у којима није организовано сакупљање смећа, јачање сопствених капацитета, институционалног, правног, организационог, кадровског оспособљавања до сталне едукације сопствених грађана, подизање јавне свести и јавности у раду пре, током и после успостављања осмишљеног управљања отпадом на нивоу општине.

На основу члана 13. Закона о управљању отпадом (« Службени гласник РС « број 36/09) Скупштина јединице локалне самоуправе је дужна да у року од годину дана од дана ступања на снагу наведеног Закона (23.мај 2010. године) донесе и усвоји Локални план управљања отпадом којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији у складу са Стратегијом.

Локални план управљања отпадом припрема служба јединице локалне самоуправе надлежна за послове управљања отпадом у сарадњи са другим органима надлежним за послове привреде, финансија, заштите животне средине, урбанизма као и са представницима привредних друштава, односно предузећа, удружења, стручних институција, невладиних и дргих организација које се баве заштитом животне средине укључујући и организације потрошача. С обзиром да се План управљања отпадом доноси за период од 10 година а поново разматра сваких 5 година а треба да буде усклађен са Националним и Регионалним планом потребно је именовати комисију за израду Локалног плана управљања отпадом.

У Комисију се именују:

- 1) Катарина Николин – члан општинског већа, председник
- 2) Рајко Лошић – начелник одељења за општу управу, заменик председника
- 3) Драган Гајин – комунални инспектор, члан
- 4) Миодраг Савић – технички директор ЈКП „7. Октобар“, члан
- 5) Јованка Бошковић – ЈП „Дирекција за изградњу града Нови Кнежевац“, члан
- 6) Сања Мићић – Специјална болница „Свети Врачеви“, члан
- 7) Рајко Станисавић – „Лепенка Нова“ д.о.о., члан
- 8) Миле Клепић – ад „Алева“, члан
- 9) Славко Голић – нво „Центар за рурални развој“, члан
- 10.) Дејан Бајић – дипломирани професор географије

Задатак Комисије је да до 01.03.2010. године израде и предложе Скупштини општине на усвајање Локални план управљања отпадом.

1.1. Циљеви израде Локалног плана управљања отпадом

Дугорочни циљ израде Локалног плана управљања отпадом је решавање проблема у области заштите животне средине и побољшање квалитета живота становништва осигуравањем жељених услова животне средине и очувањем природе засноване на одрживом управљању животном средином.

Слика бр.1 – Циљеви управљања отпадом

План управљања отпадом:

- Одређује основну оријентацију управљања отпадом за наредни период, као резултат развоја економије и индустрије;
- Циљ Плана је рециклажа и искоришћење отпадака тј. очување еколошког капацитета средине;
- План одређује хијерархију могућих опција управљања отпадом;
- Идентификује одговорности за отпад
- Успоставља циљеве управљања отпадом за краткорочни и дугорочни период;
- Одређује улогу и задатке појединим друштвеним факторима;

Кључни кораци ка достизању одрживог развоја укључују:

- ↗ Јачање постојећих мера;
- ↗ Развој нових мера;
- ↗ Повећану интеграцију интереса за животну средину
- ↗ Прихватање веће појединачне одговорности за животну средину;
- ↗ Активније учешће јавности у процесима доношења одлука;

1.2. Посебни циљеви у управљању отпадом

Посебни циљеви у управљању отпадом су:

- × Рационално коришћење сировина и енергије и употреба алтернативних горива из отпада;
- × Смањење опасности од депонованог отпада за будуће генерације;
- × Ангажовање домаћег знања и домаћих економских потенцијала у успостављању система управљања отпадом;
- × Имплементација ефикасније административне и професионалне организације;
- × Осигурање стабилних финансијских ресурса и подстицајних механизма за инвестирање и спровођење активности према принципима загађивач плаћа и/или корисник плаћа;
- × Имплементација информационог система који покрива све токове, количине и локације отпада, постројења за третман, прераду и искоришћење материјала из отпада и постројења за одлагање отпада;
- × Повећање броја становника обухваћених системом сакупљања комуналног отпада;
- × Успостављање стандарда за третман отпада;
- × Смањење, поново коришћење, рециклажа и регенерација отпада;

- × Смањење опасности од отпада, применом најбољих расположивих техника и супституцијом хемикалија који представљају ризик по животну средину и здравље људи;
- × Развијање јавне свести на свим нивоима друштва у односу на проблематику отпада;
- × Одрживо управљање отпадом;

2. ПРАВНИ ОКВИР

2.1. Постојећи прописи у управљању отпадом

Управљање отпадом уређено је великим бројем прописа и то како оних које је донела СРЈ тако и оних које је донела Република Србија. Овим прописима за управљање отпадом парцијално се уређују (зависно од врсте и својстава отпада) и прописују мере заштите животне средине од штетног дејства отпада и опасног отпада.

Током маја 2009. године усвојен је „зелени пакет“ - 16 закона из области заштите животне средине ускладу са директивом ЕУ.

Циљ пакета закона је заштита свих сегмената животне средине (ваздух, вода, земљиште и отпад), свега оног што на било који начин угрожава животну средину, здравље људи, животиња и биљака.

Нова еколошка политика обухвата 3 сегмента:

- промењено место и значај проблематике животне средине
- ново схватање стандарда животне средине у склопу интеграционих процеса
- нови однос сектора привреде и сектора заштите животне средине.

Законом о изменама и допунама Закона о заштити животне средине („Сл.гл.РС“, бр.135/04 и 36/09) обезбеђује се потпуније остварење превенције и предострожности, начела очувања природних вредности, начела одрживог развоја, начела „загађивач и корисник плаћа“ прописивање мера за безбеднији рад индустријских објеката, увођење подстицајних мера, али и одговарајућих санкција.

Нови Закон о управљању отпадом („Сл.гл.РС“, бр.36/09 и 88/2010) представља интегрални приступ уређењу проблематике и успостављање одрживог система којим се обезбеђује:

- Разграничење надлежности републичке, покрајинске и локалне са већим овлашћењима и надлежностима локалних самоуправа
- Регионални приступ у управљању отпадом
- Предострожност
- Принцип „загађивач плаћа“

- Развој рециклажне индустрије
- Реструктурирање и трансформација сектора услуга
- Одговорност произвођача и увозника
- Укључивање приватног сектора

Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл.гл.РС“, бр.36/09) уређује: амбалажу која се ставља у промет, амбалажни отпад (комунални и индустријски), слободан пласман на тржишту, увођење добровољног споразума (између државне управе и привредних субјеката), увођење депозитног система за амбалажу која се користи за паковање хемикалија.

- Политика управљања отпадом у ЕУ је заснована на Стратегији управљања отпадом и уграђена је у основне Директиве ЕУ о отпаду: Оквирну директиву (Директиве 75/442/ЕЕЦ), Директиву о опасном отпаду (Директиве 91/689/ЕЕЦ), као и у Уредбу о транспорту отпада (Цоунцил регулатион 259/93/ЕЕЦ).

- **Национални циљеви у управљању амбалажом** и амбалажним отпадом утврђени су Националним планом смањења амбалажног отпада за период од 2010-2014.

- Национална стратегија управљања отпадом - са програмом приближавања Европској унији усвојена је 4. јула 2003. године од стране Владе Републике Србије. Она представља базни документ којим се обезбеђују услови за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу Републике.

Процес придруживања Европској унији и хармонизација домаћег и европског законодавства у области отпада обухватили су и основне принципе који се примењују у циљу побољшања система управљања отпадом на простору наше земље:

- смањење количина насталог отпада;
- превенцију настајања отпада;
- решавање проблема отпада на месту настанка;
- принцип сепарације отпада;
- принцип рециклаже што веће количине отпада;

Систем управљања отпадом у Републици Србији чини велики број прописа који непосредно или посредно уређују област управљања отпадом. Овим прописима за управљање отпадом парцијално се уређују (зависно од врсте и својстава отпада) и прописују мере заштите животне средине од штетног дејства отпада и опасног отпада.

Постојећи прописи у управљању отпадом

I Прописи Републике Србије:

1. Закон о заштити животне средине ("Сл. гл. Републике Србије", број 135/04 и 36/09, 72/09)
 2. Закон о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Србије", број 36/09 и 88/2010)
 3. Закон о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник Републике Србије", број 135/04 и 36/09)
 4. Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 72/09 и 81/09 и 64/2010)
 5. Закон о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07)
 6. Закон о комуналним делатностима ("Службени гласник Републике Србије", број 16/97 и 42/98)
 7. Закон о водама ("Службени гласник Републике Србије", број 30/2010)
 8. Закон о амбалажи и амбалажном отпаду ("Службени гласник Републике Србије", број 36/09)
 9. Закон о хемикалијама ("Службени гласник Републике Србије", број 36/09 и 88/2010)
 10. Закон о биоцидним производима ("Службени гласник Републике Србије", број 36/09 и 88/2010)
 11. Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", број 36/09 и 88/2010)
 12. Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада ("Службени гласник Републике Србије", број 92/2010)
 13. Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Сл. гл. Републике Србије", број 114/2008)
 14. Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије ("Службени гласник Републике Србије", број 98/2010)
 15. Уредба о превозу опасних материја у друмском и железничком саобраћају ("Сл. гл. РС", бр. 53/02)
Ова уредба престаје да важи 21.05.2011. год на основу закона о транспорту опасног терета ("Сл. гл. РС", бр. 88/2010)
 16. Уредба о одлагању отпада на депоније ("Сл. гл. РС", бр. 92/2010)
- НАПОМЕНА: Стратегију управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019 године Влада је усвојила дана 05.05.2010. године и објавила у Сл.гл.РС, бр.29/10.

II Законодавство ЕУ у области отпада

- Директива Савета 75/442/ЕЕЦ о отпаду (Оквирна директива)
- Директива Савета 99/31/ЕЦ о депонијама отпада
- Директива Савета 94/62/ЕЦ о амбалажи и амбалажном отпаду
- Директива 84/631/ЕЕЦ о надзору и контроли прекограничног кретања опасног отпада у ЕУ
- Директива 96/61/ЕЕЦ о интегралној превенцији и контроли загађења
- Директива 2001/42/ЕЕЦ о процени утицаја одређених планова и програма на животну средину
- Директива Савета 91/157/ЕЕЦ о батеријама и акумилаторима који садрже опасне супстанце
- Директива Савета 75/439/ЕЕЦ о одлагању отпадних уља
- Директива Савета 2000/53/ЕЦ о истрошеним возилима
- Директива 2002/96/ЕЦ о отпаду од електричне и електронске опреме
- Директива 96/59/ЕЦ о одлагању ПЦБ/ПЦТ
- Директива Савета ЕУ 2000/76/ЕЦ о спаљивању отпада
- Директива 89/369/ЕЕЦ о редукацији загађења из нових градских постројења за спаљивање отпада и 89/429/ЕЕЦ о редукацији загађења из постојећих градских постројења за спаљивање отпада
- Директива Савета 91/689/ЕЕЦ о опасном отпаду.

2.2. Одговорности Локалне самоуправе у управљању отпадом

Јединица локалне самоуправе, преко својих надлежних органа:

- ⇒ Развија и доноси Локални план управљања отпадом;
- ⇒ Уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним отпадом на својој територији;
- ⇒ Уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним отпадом;
- ⇒ Даје мишљења у поступку издавања дозвола у складу са прописима;
- ⇒ Учествује у доношењу одлука за изградњу постројења за третман и коначно одлагање опасног отпада;
- ⇒ Врши и друге послове утврђене посебним законом;

Две или више општина могу заједнички обезбедити и споводити управљање отпадом уколико је то њихов заједнички интерес.

Неопходне активности локалне самоуправе у области управљања отпадом:

- санација постојеће депоније уз могућност продужења експлоатационог века до завршетка регионалне депоније
- подизање нивоа опремљености јавног комуналног предузећа (набавка специјализованих возила, судова за смеће, део опреме за проширење обима услуга)
- израда базе података за потпуни обухват свих насеља организованим одвозом смећа
- примена основног принципа из регулативе ЕУ да "загађивач плаћа"

3. ОПШТИНА НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Слика бр.2 – географски положај општине Нови Кнежевац

Територија општине Нови Кнежевац захвата крајњи североисточни део АП Војводине и најсевернији део Баната укупне површине 305 километара квадратних. Северну границу општинске територије, у дужини од 21,2 км, чини део државне границе према Мађарској. Дужином од 23,4 км новокнежевачка општина се према југу граничи са чоканском општином. Према истоку, у дужини од 14,9 км, излази на државну границу са Румунијом. Западна граница је природна и њу чини део тока

реке Тисе, у дужини од 28,3 км. Она раздваја територије општина Нови Кнежевац и Кањижа.

3.1 Демографске карактеристике општине

Општина Нови Кнежевац је 2004. године имала 12.550 становника, у 5 месних заједница и 9 насељених места.

Од укупног броја становника у Новом Кнежевцу, 58,3 % чини урбано становништво, а удео урбаних домаћинстава у укупном броју домаћинстава 2002. године чини 55,7 %.

	Број становника				Број домаћинстава			
	Попис 1991	Попис 2002	Индекс 1991=100	Апсолу т. пораст 1991-2002	Попис 1991	Попис 2002	Индекс 1991=100	Апсолу т. Пораст 1991-2002
Нови Кнежевац (укупно)	13575	12952	95,4	-623	5501	5515	100,3	14
Урбано	7885	7567	96,0	-318	3076	3071	99,8	-5
Сеоско	5690	5385	94,6	-305	2425	2444	100,8	19

Табела бр.1 – Укупан број становника и домаћинстава

Од укупног броја становника у општини Нови Кнежевац, нешто више од половине чине мушкарци (51,4%). Посматрано по старосним групама становништва, највећи удео у укупном броју чине становници старости између 20 и 39 година (25%), док они између 40 и 49 година чине 16.3% укупног броја становника у Новом Кнежевцу. Старија популација (преко 65 година) такође чини значајан део укупног становништва – 17.4%. Уједначена полна структура становништва почиње да се мења у корист женске популације, у старосним групама преко 60 година.

Табела бр.2 – Структура становништва општине Нови Кнежевац, према старости

Старост становништва	Број становника
од 0-4 године	577
од 5-9 година	596
од 10-14 година	785
од 15-19 година	916
од 20-24 године	914
од 25-29 година	768
од 30-34 године	714
од 35-39 година	871
од 40-44 године	1060
од 45-49 година	1052
од 50-54 године	757
од 55-59 година	666
од 60-64 године	757
од 65-69 година	759
од 70-74 године	719
од 75 година и више	788
Непозната	31

У односу на Војводину и Северно-банатски округ, општина Нови Кнежевац има за један процентни поен већи удео становништва старости 65 и више година, а самим тим и релативно **мањи удео радног контингента у укупном становништву** (66.4%), према подацима пописа из 2002. године.

У складу са општим демографским трендовима у Србији и Војводини, и у општини Нови Кнежевац дошло је до смањења укупног броја становника у периоду између два пописа. Пад укупног броја становника у Новом Кнежевцу је нешто блажи (4.2% у периоду 1991-2002), него што је то случај на нивоу Северно-банатског округа.

Табела бр.3 – Становништво (континент и динамика)

	Становништво, укупно		Пораст или пад броја становника у периоду од 1991. до 2002.		
	1991	2002	Укупно	Просечно годишње	Просечно годишње на 1000 становника
Северно – банатско округ	177 542	165 881	-11 661	-1060	-6,2
Нови Кнежевац	13 591	12 975	-616	-56	-4,2

Такође, треба указати и на структуру насељености општине Нови Кнежевац, односно, насељених места у општини.

Табела бр.4 – Структура насељености општине Нови Кнежевац, према попису из 2002. године

Насељено место	Број становника	Број домаћинства
Нови Кнежевац	7851	2780
Банатско Аранђелово	1718	631
Српски Крстур	1620	593
Ђала	1004	389
Мајдан	292	115
Сигет	247	81
Подлокањ	217	84
Филић	161	54
Рабе	135	58
УКУПНО	12975	4785

Последњи попис становништва је показао да у општини Нови Кнежевац, када је реч о националној структури становништва, има 7725 (59,53%) становника српске националности, 3864 (29,78%) становника мађарске националне припадности, 655 (5,04%) становника припада ромској националности, док 731 становник наше општине јесте припадник неке од осталих националности.

3.2 Геоморфолошке карактеристике подручја општине

Иако (можда) не делује тако, локални (и шири панонски) равничарски терен, као природно и антропогено измењени део дна некадашњег Панонског језера, прилично је сложене конфигурације, ако се мало подробније анализира.

Као резултанта две основне компоненте и то: активности еолске ерозије (дефлације) током глацијалних и стадијалних фаза плеистоцена у палеоглацијалној зони и акумулације еолског материјала у палеопериглацијалним областима (отприлике садашњим панонским) с једне стране, и деструктивног и акумулативног рада флувиогеног процеса у постглацијалу (голоцену) с друге стране, формиране су на овом простору две доминантне геолошко-геоморфолошке јединице: лесна тераса и алувијална раван.

Лесна тераса на подручју Општине обухвата око 50% њене територије, а фрагментирана је на неколико лесних комплекса (острва) и то: северни, источни и јужни, који су опкољени нижим алувијалним равнима.

Највеће, јужно, лесно острво јесте оно на којем се налази Нови Кнежевац и део његовог атара, као и део територије суседне чоканске општине.

На другом, северном, лесном острву, лоцирана су насеља Ђала и Српски Крстур, а ограничено је алувијалним равнима Тисе и Мориша.

Источно острво лесне терасе меридијански се пружа у виду издужене лесне гредице на којој су села Мајдан, Банатско Аранђелово и Подлокањ.

Поред ових лесних мезоморфолошких комплекса, на територији Општине постоје и лесна микроострва, у која спадају Брбовит сигет, Велики сигет, Мали сигет и још нека.

Примећује се да су сва насеља Општине лоцирана управо на овој вишој и дрениранијој лесној тераси (због тога је позната и као „варошка“ тераса), тачније на њеним периферним деловима у контактаној зони (и на одсецима) према нижој алувијалној равни и то углавном поред фосилних рукаваца или рецентних водотокова (нпр. Нови Кнежевац поред реке Тисе), што уједно представља и примарни геоморфолошки (и шире физичко-географски) фактор и услов микролокације насеља у Панонској низији, узимајући у обзир предности заштите од поплава (особито пре изградње одбрамбених насипа и регулације речних токова), као и могућности лакшег и рационалнијег коришћења различитих површина и

просторних комплекса (река, шума, пашњака, ораница, итд.) као привредних (и непривредних) ресурса.

Другу половину површине Општине заузима **алувијална раван**, која је нижа од лесне терасе за 6-8 m, а најужа је (између лесне терасе и корита реке Тисе) наспрам Новог Кнежевца и Ђале, док се од корита Тисе на сектору између Српског Крстура и Новог Кнежевца, са изузетком неколико мањих лесних острва, простире даље према истоку.

Нагнута је у смеру отицања Тисе, на апсолутним је висинама од 77 до 80 m, и са седиментима претежно састављеним од рецентних алувијалних пескова, лесоидног материјала и глина, чија се дебљина креће до 15m.

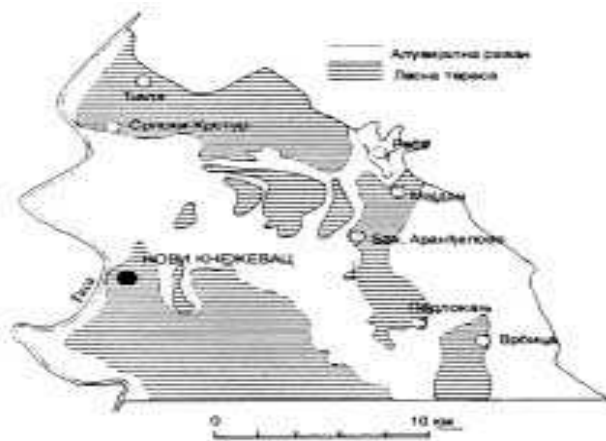
Ни алувијална раван на територији Општине није просторно ни топографски хомогена нити равна, већ је дисецирана на два морфолошка елемента, различита у физиономском, генетском и хипсометријском погледу, а то су: алувијална тераса и инундациона раван.

Нешто виша, **алувијална тераса** захвата мању површину на надморским висинама између 78 и 80 m, а дисецирана је и представљена обалским гредицама акумулативног карактера, са нејасним маргинама према другим висинским формама.

Нижа **инундациона раван** (око 77 m А.В.) заузима знатно веће површине, а флувиогенетски се диференцира на Потиску инундациону раван, која је највеће површине и знатно се шири од Тисе ка истоку, затим Поморишку инундациону раван која заузима мању површину на северу Општине, док јој се већи део налази у Мађарској, и Златичку инундациону раван, која захвата део К.О. Банатско Аранђелово.

И поједини делови алувијалне равни, такође поседују своја имена: Горњи рит, Доњи рит, Прилева, Екенда, Старе ливаде, Нове ливаде, Дуга бара, Врбовита бара, Ширине, Суварак, Буџак, Широка бара, Шарга атар, Црни рит, Палош, Аранђеловачке ливаде, итд.

Најниже терене, са појединим тачкама апсолутне висине 75 m, на територији Општине чине **две веће депресије** флувио-ерозивног карактера (фосилни меандри реке Тисе), и то једна источно од Новог Кнежевца, која је искоришћена за формирање рибњака, и једна између Новог Кнежевца и Српског Крстура, као и многобројне **микродепресије**, у којима се вода често, после пролећног кишног максимума, дуже или краће задржава у виду водолежи.

Слика бр.3 – Геоморфолошка карта територије општине Нови Кнежевац

3.3 Педолошке одлике територије општине

Сагледавајући све педогенетске факторе: матични (петролошки) супстрат, климу, рељеф, хидрологију, флору, фауну, човекове активности, као и карактеристичне педолошке процесе, сви типови, субтипови, варијетети и форме земљишта на територији Општине, могу се систематизовати на следећи начин:

- **ред аутогених земљишта:**
 - I класа - неразвијена земљишта:
 - II класа - хумусно-акумулативна земљишта
- **ред хидрогених земљишта:**
 - III класа - флувијална и флувиоглејна земљишта:
- **ред халогених земљишта:**
 - I класа - заслањена земљишта:
 - солончак,
 - II класа - алкализована земљишта:
 - солоњец,
 - солоњец солончакасти;

- **ред субаквалних (субхидричних) земљишта**
- **група земљишта измењених и/или насталих под утицајем људских активности (култисоли и антропосоли)**

Ред аутогених земљишта обухвата све педолошке формације које су настале у условима влажења искључиво атмосферским падавинама, при чему је филтрација тих вода текла слободно и без дужег задржавања у профилу.

С обзиром на степен развијености профила, унутар овог реда земљишта издвојене су одређене класе, од којих су на посматраној територији заступљене две: класа неразвијених и класа хумусно-акумулативних земљишта, у оквиру којих егзистирају ниже системске јединице.

Неразвијена земљишта. Ова класа земљишта обухвата творевине у иницијалном стадијуму развоја, које представљају прелаз од распаднуте матичне стене ка младим земљиштима. Наравно, у овом процесу учествује и биосфера, чији представници својим активностима доприносе формирању хумусног хоризонта, који је, истина, слабо изражен, мале дубине и ниске плодности.

Из ове класе земљишта на територији Општине заступљено је иницијално земљиште на лесу и делувијално карбонатно земљиште.

На територији Општине из **реда хидрогених земљишта** заступљена је само ова (III) класа земљишта, и то са два типа: алувијално земљиште (флувисол) и ритска црница (флувиглеј, хумоглеј) са својим подтипovima и варијететима.

Алувијална земљишта (флувисоли) настају таложењем материјала хетерогеног минералoшког и механичког састава поплавним водама водотокова на алувијалним равнима и речним терасама.

Ритска црница (флувиглеј, хумоглеј) спада у групу хидрогених, топогених и интразоналних педолошких типова.

Ова земљишта су, у нашем конкретном случају, заступљена у зони ритске смонице, и то на укупној површини од 1.325 хектара (4,33 %), а обухватају локалитете поред границе са Мађарском, једну површину северно од Ђале, затим површине у долини Поргањ Ера, на рудинама Палош и Имре у атару Бан. Аранђелова, у рити око Подлокања, између рибњака и

Филића, између рудина Парлог и Утрине, као и у Црном риту.

Солончак (200 ha, 0,65%), као тип халоморфног земљишта I класе и максималног салинитета, заступљено је на посматраном подручју углавном у виду флека у зони солоњца солончакастог.

Солоњец са својим субтипovima, варијететима и формама заузима знатне површине на територији Општине - 2.500 хектара (8,18 %). Ова земљишта налазе се на валовитом терену маркантног микрорелефа, са местимичним флекама солончака.

Субаквална (субхидрична) земљишта формирају се у подводној средини на дну акваторија (језера, бара, канала, и сл.). Ова земљишта, генерално, немају велик привредни значај (због чега и нису много проучавана).

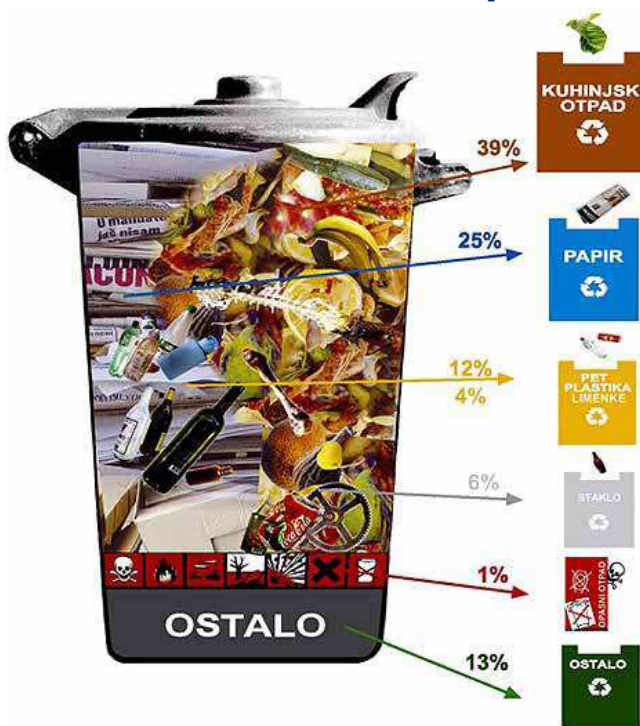
Антропогена (техногена) земљишта обухватају земљишне творевине чија су својства измењена под директним и индиректним утицајем човекових активности, са позитивним и негативним последицама, које су највидљивије у насељеним и урбанизованим зонама.

Анализирајући педолошке карактеристике територије општине Нови Кнежевац, намеће се закључак да је у генези већине земљишта знатну улогу одиграла подземна вода са својим високим нивоима, која и иначе (као што је познато) ствара многе проблеме на подручју целе Општине.

4. САДАШЊА ПРАКСА УПРАВЉАЊА КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Отпад из домаћинства (комунални отпад) се уобичајено не сматра опасним отпадом, с обзиром да се састоји од материјала којим је пре коначног одлагања руковао појединац. Међутим, ова врста отпада може веома да варира у саставу, а то у великој мери зависи од начина живљења „произвођача“ отпада.

Амбалажа чини значајан део комуналног отпада. Следе материјали који су одбачени при припремању хране као што су љуске од воћа и поврћа, остаци од стругања меса, коске и сл. материјали који се не могу рециклирати.

Присутно у комуналном отпаду је и следеће: батерије и други електро материјал, који понекад садржи канте и конзерве са остацима боје, уља, хемикалијама за домаћинства и базене, каустичне материјале, агенсе за стерилизацију, лекове итд. Иако ове компоненте представљају мали удео у комуналном отпаду, оне су нарочито проблематичне зато што имају карактеристике опасног отпада, хемијски су нестабилне, а поступак њихове рециклаже или регенерације је веома скуп. Ту се даље могу наћи и канистери са аеросолима, одбачене пелене и марамце за бебе, животињски измет који се брзо деградира и постаје агресиван због дејства мириса. Гамад, муве и птице нападају овај отпад.

Разлози који су горе набројани указују на то да је неопходна контрола и посебна пажња у вези са управљањем комуналним отпадом, као и да је неопходно развити методе при руковању отпадом, који су у складу са заштитом човекове околине. Отпад ове врсте се генерише и у канцеларијама, јавним установама, хотелима итд.

4.1 Утицај комуналног отпада на животну средину

Када се ради о комуналном отпаду, у ланцу његовог кретања свако касније поступање у много чему зависи од првог корака: **начина на који се сакупља смеће**. Тренутно комунално предузеће није довољно опремљено да на овом првом кораку потпуно контролише стање, већ је приморано да решава проблеме тек када исти ескалирају. Пуно времена и новца се губи на сакупљању смећа са "дивљих депонија", сакупљање отпада расутог поред препуњених судова за смеће, поправкама возила после њиховог преоптерећења и др.

Слика бр.4 –
Непримерено
одлагање
угрожава
средину
отпада
животну
средину

Неадекватно прикупљање, транспорт или неправилно одлагање комуналног отпада може да има неповољан утицај на животну средину, као што је:

- × загађење ваздуха и непријатни мириси;
- × могућ ризик по здравље због акумулације загађених вода које омогућавају размножавање комараца и привлаче муве и гамад;
- × губитак обрадивог земљишта због присуства биолошки неразградиве компоненте;
- × загађење земљишта, површинских и подземних вода процедурним водама које такође имају утицај на здравље и животну средину;
- × загађење marina директним или индиректним одлагањем отпада.

4.2 Смањење количине отпада

Један од принципа у управљању чврстим отпадом је принцип смањења генерисања отпада на извору, којим се смањује количина отпада на минимум у смислу количина и/или потенцијалне опасности.

Значи да проблеми везани за отпад не би били толико значајни када не би као отпад били одлагани материјали који не спадају у категорију комуналног отпада. Један од примера је одлагање отпада у контејнере који могу да се врате испоручиоцу робе и затим поново користе.

Смањење количина отпада би било могуће када би роба у малопродаји била доступна у великим паковањима која би се даље продавала у мањим количинама и тако се смањила потреба за великим количинама амбалаже. Паковање робе из естетских разлога би требало да буде обесхрабривано, као и паковање малих предмета у велику амбалажу само због маркетиншког ефекта.

4.3 Сепарација отпада на извору

Слика бр.6 – Одвајање отпада на извору

Основна метода је одвајање комуналног отпада на различите компоненте као што су: запаљиви материјали, материјали који могу поново да се користе, материјали који могу да се рециклирају, органски материјал итд. и то на нивоу домаћинства.

Запаљиви материјал подразумева папир, картон, суво лишће и гранчице. Материјал који се поново користи могу да буду флаше, конзерве и пластичне вреће. Материјал који се рециклира може да буде папир, пластика, стакло и метални опилци. Органски материјал подразумева љуске од воћа и поврћа и други отпад од хране.

Да би се спречило да комунални отпад буде узрок загађења или да угрози здравље људи, најважније је одвојити отпад који се регенерише од опасног отпада већ на извору. Одвајање може да се одвија и негде даље у току управљања отпадом.

Сепарација прикупљеног отпада у 2009. години	
Папир	17,20%
Пет	11,80%
Лименке	0,2%
Стакло	3,84%
Акумулатори	/
Електронски отпад	/
Гуме	/
Остало	66,96%

Табела бр.5 – Сепарација прикупљеног отпада на извору током 2009. године у општини Нови Кнежевац (извор – ЈКП „7. Октобар“ Нови Кнежевац)

4.4 Прикупљање и транспорт отпада

Отпад настаје у домаћинствима и одлаже се у обележене контејнере. То могу бити металне или пластичне канте затим, пластичне или папирне вреће.

У великим зградама или насељима постоји централизован систем прикупљања у контејнере. У већини развијених земаља пракса је да се отпад из таквих контејнера редовно одвози с обзиром да се отпад, нарочито остаци од хране, брзо разлажу.

У градовима и урбаним насељима сакупљени отпад се одлаже у посебне камионе који су опремљени опремом за сабијање да би се повећала количина терета који се транспортује, често на велику удаљеност до санитарне градске депоније.

Показало се економски исплативим, у градовима који се брзо шире, да се отпад транспортује у контејнерима железницом, понекад и у баржама водом. У неким случајевима, отпад је упакован тако да олакша механички третман.

4.5 Поступци обнављања

Следећи принцип по важности у смислу смањивања количина отпада је обнављање, у највећој могућој мери, оних компоненти отпада које могу да се рециклирају.

Међутим, исувише корисних извора отпада се и даље одбацује, највише због неадекватне сепарације, прикупљања и поступака обнављања или најчешће због неодрживог тржишта за више рециклираних отпадних материјала.

У неким развијеним земљама, компоненте из тока комуналног отпада се одвајају и користе. Запаљиве компоненте се користе за гориво, било као такве, било после дезинфекције. Папир може да се користи у малим фабрикама папира / картона. Пластика такође може поново да се користи у процесима који не захтевају сировине високог квалитета или чистоће.

Сепарација, рециклирање и поновно коришћење комуналног отпада може да има велики утицај на економију земље у развоју. Корисне материје могу се продавати предузимачима за рециклажу. Комплетна активност везано за рециклажу, укључујући транспорт, захтева радну снагу. Економски статус људи који се запошљавају се тако побољшава.

Компоненте комуналног отпада које труле могу да послуже за производњу компоста. Отпад се одлаже на гомиле које формирају редове и повремено окрећу. Могуће је такође, ставити сортирани

отпад у буре са хоринзоталном перфорацијом (које подсећа на ротирајући сушач), монтирати га на цеви и полако окретати буре, тако да пут отпада на други крај бурета траје неколико дана. Оба процеса представљају аеробну биодеградацију отпада чији крајњи производ подсећа на компост. Присуство загађивача било органског или неорганског порекла који се могу наћи у отпаду због, пре свега, непотпуне сепарације могу да учине компост некорисним. Граничне вредности концентрација ових загађивача морају се проценити.

4.6 Одлагање

Досадашња пракса је била одлагање комуналног отпада на депонију. Како градови постају већи и са већом густином насељености површине потребне за депоновање отпада такође постају све веће. Такође, како се друштво развија, тако се и састав комуналног отпада значајно мења нарочито у домену нпр. огрева што доводи до стварања површина које постају локалне депоније отпада.

Данас, због повећања количина отпада које треба депоновати, као и веће бриге о животној средини, потребно је користити напредније методе сакупљања, транспорта, третмана и одлагања.

На локацији депоније отпад се сабија да би му се смањила запремина, слаже у редове у касетама и покрива се барем једном дневно са одговарајућим материјалима који спречавају дејство гамади, мува, птица и других грабљивица, али такође спречавају повреде од оштрих предмета.

Слика бр.6 – Градска депонија

Процес биодеградације одређених компоненти комуналног отпада може почети и пре него што је отпад прикупљен и трајати током транспорта. Биодеградиција се даље поспешује нпр. мокрим дробљењем. У неким земљама је забрањено додавање течности ради убрзавања процеса биодеградације зато што су више забринуте са повећаним количинама процедурних вода које се тада стварају.

Када се отпад нађе на депонији, брзина деградације ће се рапидно повећавати, нарочито у присуству влаге. Међутим, када се густина отпада повећава, да би се олакшао транспорт, отежава се продирање влаге у масу отпада па се и почетак биодеградације одлаже. Почетно, деградација је аеробна, а као споредни производи се стварају водоник и угљен-диоксид. Како кисеоник струји навише кроз масу отпада, долази до стварања анаеробних услова и споредни производи постају метан и угљен-моноксид.

С обзиром да је метан запаљив и да у затвореном простору може бити експлозиван потребно је спровести специјалне мере вентилације депоније.

На локацијама где је производња гаса значајна уводи се пракса искоришћавања гаса. Могуће је добити корисне количине гаса за период од неколико десетина година.

Истовремено са производњом гаса стварају се нова органска једињења. Многа од њих, с обзиром да су растворљива у води стварају течне мешавине са влагом из тела депоније, тј. формирају исцедак. Исцедак може да буде веома загађен. У сваком случају неопходно је спречити отицање процедурних вода из депоније, нарочито што ће тада и гас да се ствара ван тела депоније. Такође, неопходно је спречити мешање са подземним и површинским водама.

4.7 Могућности управљања комуналним отпадом

Могуће је извршити сепарацију отпада, било у сарадњи са „произвођачем“ отпада, било тек након прикупљања. Отпад који није одговарајући за рециклажу или поновно коришћење, а стога и сепарацију, треба прикупити и одложити на дозвољене локације.

Редослед решавања проблема је следећи:

- минимизирање отпада који се одбацује
- издвајање корисних састојака и његова поновна употреба
- индустријски третман смећа
- коначно одлагање остатка на депонију

Тај циљ се постиже на тај начин што се:

1. прво уреди депонија
2. уводи примерна и секундарна сепарација корисних компоненти
3. уводе одређени технолошки поступци у третману (компостирање, брикетирање или неки други облик прераде)
4. уређује проблематика настанка амбалажног отпада и врши едукација грађана у циљу смањења количине отпада уопште

Због здравствених, хигијенских и естетских разлога уведена је пракса сакупљања отпада у папирним и пластичним врећама. Истовремено су на тај начин лица која врше прикупљање заштићена од директног контакта са отпадом, а и олакшана је даља манипулација било да се ради о депоновању, претовару на трансфер станицама или спаљивању отпада.

На већини климатских услова отпад ће се на трансфер станицама, на којима се отпад само балира због даљег транспорта, деградирати до нивоа који захтева руковање отпадом неким механичким средствима и то због здравствених и сигурносних разлога. Због свега тога, нико не би требало да долази у контакт са отпадом осим оператера на постројењу на финалном одлагалишту.

У краткорочном периоду све локалне самоуправе су обавезне да израде регионалне и локалне планове управљања отпадом. **Очекује се** изградња регионалних санитарних депонија и трансфер станица, постројења за сепарацију рециклабилног отпада, санација постојећих сметлишта која представљају највећи ризик по животну средину, проширење обима сакупљања отпада и др.

За одлагање неопасног отпада користе се тзв. санитарне депоније које представљају санитарно технички уређен простор на коме се одлаже отпад који као материјал настаје на јавним површинама, у домаћинствима, у процесу производње, односно рада, у промету или употреби, а који нема својства опасних материја и не може се прерађивати односно рационално користити као индустријска сировина или енергетско гориво.

Табела 1. Представља предлог образовања регионалних центара за управљање комуналним отпадом према Стратегији управљања отпадом Републике Србије.

Локална самоуправа која је носилац активности изградње регионалног центра за управљање комуналним отпадом	Остале општине које чине Регионални центар за управљање отпадом	Број становника (од 2002. године)	Количина отпада т/год (2009)
Сомбор	Апатин, Кула, Оџаци, Бач	230.252	59.915
Суботица	Бачка Топола, Кањижа, Мали Иђош, Сента, Нови Кнежевац, Чока	266.193	86.749
Нови Сад	Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабал, Врбас, Србобран, Темерин	510.522	192.226
Кикинда Нови Бечеј	Ада, Житиште, Нова Црња, Бечеј	200.843	46.826
Панчево	Опово, Алибунар, Пландиште	138.178	54.927
Вршац	Бела Црква	, 111.067	33.771
Зрењанин	Сечањ, Ковачица, Тител	193.368	67.512
Инђија	Ириг, Рума, Сремски Карловци, Пећинци, Стара Пазова	211.026	74.305
Сремска Митровица	Шабац, Шид, Мали Зворник, Лозница	397.249	85.036

5. ПОДАЦИ О ТРЕНУТНОМ УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ НОВИ КНЕЖЕВАЦ

5.1 Основни подаци о ЈКП „7. Октобар“

Јавно комунално предузеће „7. Октобар“ из Новог Кнежевца организовано је као јавно предузеће на основу одлуке Скупштине општине Нови Кнежевац од 26. јуна 1998. године и регистровано је као такво код Привредног суда у Зрењанину под бројем ФИ. 816/98 (регистарски уложак 1 – 833 Зрењанин), а код Агенције за привредне регистре Решењем бр. БД. 46617/2005 од 1. јула 2005. године.

Седиште предузећа је у Новом Кнежевцу у улици Карађорђева бр.49.
Пословодство предузећа чине:

- ✚ Управни одбор, као орган управљања
 - ✚ Директор и заменик директора, као орган пословођења
 - ✚ Надзорни одбор, као орган надзора
- Организациони делови предузећа и кадровска структура запослених усклађена је са карактером процеса рада и условима рада. Тако се ЈКП „7. Октобар“ састоји из следећих организационих јединица:
- ⇒ Радна јединица водовода и канализације,
 - ⇒ Радна јединица зеленила и чистоће, изношења и депоновања смећа и одржавања гробља,
 - ⇒ Радна јединица за дистрибуцију гаса и топлотне енергије и
 - ⇒ Службе заједничког пословања.

Основне делатности које обавља ЈКП „7. Октобар“ Нови Кнежевац:

1. Црпљење и дистрибуција воде за пиће,
2. Дистрибуција топлотне енергије,
3. Дистрибуција гаса,
4. Изношење и депоновање смећа,
5. Одржавање зеленила и чистоће у Новом Кнежевцу као и у свим месним заједницама,
6. Изношење фекалних вода из домаћинства, предузећа и стамбених зграда,
7. Одржавање гробља и сахрањивања у Новом Кнежевцу.

Организациона јединица	Квалификациона структура	Преглед за 2009. годину
Водовод и канализација	Ниско квалификовани	3
	Квалификовани	10
	Средња стручна спрема	1
	Виша стручна спрема	1
	Висока стручна спрема	1
Σ		16
Зеленило и чистоћа	Ниско квалификовани	10
	Квалификовани	7
	Средња стручна спрема	5
	Висока стручна спрема	1
Σ		23
Дистрибуција гаса и грејање	Ниско квалификовани	2
	Квалификовани	2
	Високо квалификовани	1
	Средња стручна спрема	3
	Висока стручна спрема	1
Σ		9
Заједничка служба	Ниско квалификовани	1
	Квалификовани	2
	Средња стручна спрема	5
	Виша стручна спрема	1
	Висока стручна спрема	2
Σ		11
УКУПНО		59

Табела бр.6 – Квалификациона структура запослених у ЈКП „7. Октобар“, по организационим јединицама

Дакле, ЈКП „7. Октобар“ броји укупно 59 запослених. Треба напоменути да, од поменутог броја запослених радника, дванаесторо радника спада у групу сезонских радника.

Цене комуналних услуга примењују се почевши од 1. априла 2010. године. Када су у питању цене комуналних услуга које се односе на воду, исте су увећане за 9%. У наредном периоду, дакле, примењиваће се следеће цене воде:

- За домаћинства и стамбене зграде - 26,40 дин / м³
- За правна лица - 52,80 дин / м³
- За социјалне случајеве - 13,20 дин / м³
- За буџетске установе - 39,60 дин / м³

Цене комуналних услуга које се односе на прикупљање, одвожење и депоновање смећа, такође, су увећане и то за 11%. Тако да сада износе за:

- Домаћинства - 2,73 дин / м²
- Стамбене зграде - 3,27 дин / м²
- Правна лица
 - Пословни простор - 7,25 дин / м²
 - Болнице и буџетске установе - 3,63 дин / м²
 - Киосци - 45,40 дин / м²

Цене топлотне енергије за наступајућу грејну сезону није могуће пројектовати из разлога што су непознате цене произвођача исте.

Све цене су исказане без пореза на додату вредност (ПДВ-а).

Скупштина општина Нови Кнежевац дала је сагласност на цене (Решење о давању сагласности на цене воде и изношење и депоновање смећа бр. I – 02-020-24 / 2010 од 31. марта 2010. године).

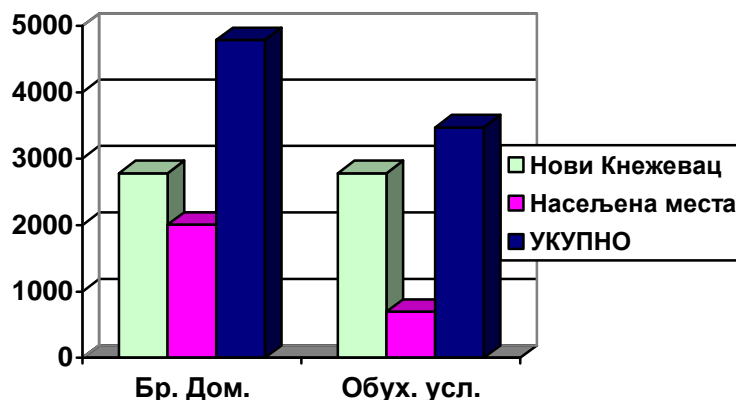
5.2 Информације о обухвату / одношењу

Јавно комунално предузеће, када је у питању одношење комуналног отпада, обухвата територију читаве општине.

Комунални отпад се са територије града сакупља у контејнерима и индивидуалним кантама, типизираним и нетипизираним. У деловима града где преовлађује колективно становање отпад се сакупља у контејнерима, док у деловима индивидуалног становања свако домаћинство има своју посуду.

Табела бр.7 – Корисници услуга ЈКП-а у општини Нови Кнежевац

Насеља	Број домаћинстава	Обухваћени услугама	У процентима (%)
Град Нови Кнежевац	2780	2780	100
Остала насељена места	2005	694	34,61
УКУПНО	4785	3474	72,60

Графикон 1 : Графички приказ корисника услуга у општини Нови Кнежевац

Смеће се из индивидуалних објеката становања одвози једном недељно, док се из колективних одвози два пута недељно. Из приватних радњи и предузећа смеће се односи једном недељно, а ако је потребно, по позиву, и чешће.

5.3 Механизација којом располаже предузеће

Под механизацијом се подразумевају возила коју ЈКП користи у свом свакодневном раду или повремено. У наставку текста прилажемо табеларни приказ постојеће механизације:

Редни број	Назив возила	Годиште производње
1.	Специјално возило-смећар ФАП 1314 са ПП носивост 12м ³ (сабијено)	1984
2.	Специјално возило- смећар ФАП 1318 са ПП носивост 14м ³ (сабијено)	2004
3.	Специјално возило – накладач 1	1989
4.	Специјално возило – накладач 2	1967
5.	Трактор ИМТ 577	1980

Табела бр.8 – Постојећа механизација ЈКП „7. Октобар“, намењена одношењу отпада

5.4 Подаци о отпаду

Процењена просечна годишња количина отпада коју извезе ЈКП „7. Октобар“ је 6.800 тона, док је процену састава отпада немогуће извршити јер се врши колективно сакупљање и не постоји сепарација отпада.

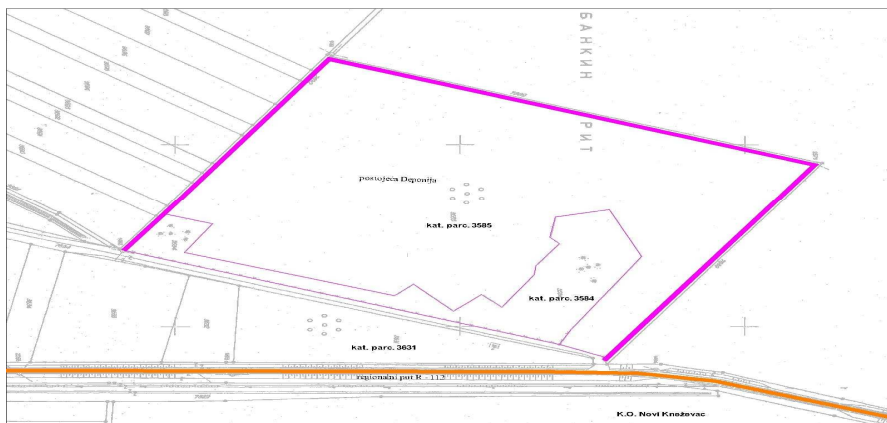
6. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЛОКАЛНОЈ ДЕПОНИЈИ

6.1 Основни подаци

На територији општине Нови Кнежевац, према подацима Општинског оделења за привреду, буџет, друштвене делатности, стамбене, комуналне и урбанистичке послове и заштиту животне средине у Новом Кнежевцу, постоји неколико депонија (сметлишта) које су санитарно неуређене и нису у складу са Правилником, и то: депонија у КО Нови Кнежевац – потес „Банкин рит“, КО Српски Крстур – потес „Бајир“, КО Банатско Аранђелово – потес „Велики Сигет“ и КО Банатско Аранђелово – потес „Милин буџак“. Уз свако од наведених сметлишта постоје и сточна гробља која такође не функционишу у складу са важећом законском регулативом која регулише ову област.

Депонија је отвореног типа и на њу довозе отпад како возила ЈКП-а тако и остала правна и физичка лица. Не постоји мерење отпада нити евидентирање истог. На депонији се одлаже искључиво комунални отпад, мале количине медицинског отпада, а кланични и ветеринарски се појављују инцидентно и закопавају се одмах. Грађевински отпад који се довози углавном се користи за затрпавања. Одређена количина отпадних гума такође стигне на депонију.

Дакле, сметлиште није уређено. Постоји пројекат за санацију истог, такође, прикупљена су и средства у висини од 20 милиона динара (налазе се код Републичког фонда за заштиту човекове средине), која се из године у годину обезвређују јер локална самоуправа нема 60% додатних средстава, неопходних за санацију депоније.

Слика:
Катастарска
парцела
депоније у
Новом
Кнежевцу

Годишња количина отпада, који извезе ЈКП, је 6.800 тона, док је специфична тежина смећа $Q=0,226 \text{ t/m}^3$ или 226 kg/m^3 . У општини се просечно прикупи (у сабијеном стању) $30 \text{ m}^3/\text{дан}$, док је максимални капацитет свих возила ЈКП-а око $45 \text{ m}^3/\text{дан}$. Укупан број контејнера износи 28. Примарно одвајање отпада се не ради.

6.2 Проблеми и планови

6.2.1 Проблеми у раду

Као највећи проблеми у свакодневном раду идентификоване су следеће ставке:

- одржавање и уређење градске депоније и
- недостатак средства за опрему и уређење депоније, израда пројекта санације и рекултивације депонија у насељеним местима са
- Створити могућности рециклаже и раздвајања отпада.

Према Стратегији развоја планског подручја предвиђено је да се општина Нови Кнежевац укључи у систем регионалног депоновања комуналног отпада. У том смислу ће се за потребе Општине планира изградња трансфер станице и низ сакупљачких станица у насељима.

Трансфер станица (претоварна станица) ће служити за претовар отпада из свих општинских места ради његовог транспорта до регионалне депоније. Лоцирање трансфер станице зависи од:

- Локације регионалне депоније (најоптималнија локација према понуђеним условима за Општину Нови Кнежевац);
- На релацији трансфер станица – регионална депонија (до 20 km);
- Мреже насеља у Општини;
- Саобраћајне доступности и стања саобраћајне мреже;
- Стабилности терена;

- Комуналне опремљености локације;
- Количине и састава отпада.

За лоцирање трансфер станица су искључени:

- Плавни терени;
- Терени са високом подземном водом;
- Простори дуж рецентних и некадашњих водених токова;
- Заштитне зоне енергетске инфраструктуре (100 м од електроенергетских водова, гасовода или нафтовода).

За изградњу трансфер станице потребна је израда урбанистичког плана.

6.2.2 План израде пројекта санације и рекултивације депонија

Пројекат ће усвојити технологију за обезбеђење потпуне и трајне санације, рекултивације и затварања сметилишта. Пројекат ће дати поступке за санацију сметилишта, период и начин рекултивације и затварања на начин да ће одредити и дефинисати: Поступак санације сметилишта, могућа решења техничке и биолошке рекултивације и затварања, меродавне коте насипања и завршне коте рекултивације и затварања, дебљине слојева за рекултивацију, поступак дегазације депонованог смећа и заштите од појаве пожара, начин ограђивања или друге врсте физичке заштите за сметилишта где то не постоји. Начин праћења нивоа и квалитета подземних вода на постављеним пијезометрима, могућност даљег депоновања отпада на једној од локација, али по санитарним принципима и за период до изградње нове регионалне депоније а најдуже две до пет година. Пројекат ће обухватити мере и радове за одвођење и заштиту површинских и подземних вода, озелењавање површина на основу карактеристика земљишта и вода на локалитетима, као и утицај ветрова.

Процењена цена израде пројекта санације и рекултивације износи око 2.250,000,00 динара.

7. Индустијски отпад

Постоји врло мало података о индустријском отпаду. Евиденција индустријског отпада се не врши систематски и у складу са законском регулативом. Под индустријским отпадом се подразумевају све врсте отпадног материјала и нуспроизвода који настају током одређених технолошких процеса.

Подаци о генераторима се добијају искључиво на самопријављивању, тј. На доброј вољи, мада закон прописује ту обавезу, а у складу са Правилником о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја ("Сл. Гласник РС", бр. 12/95). Један број генератора редовно доставља податке о количинама генерисаног отпада надлежној еколошкој инспекцији, али укупан број генератора и количина отпада у Србији, нису познати.

Главне методе поступања са опасним отпадом су складиштење и депоновање. Предузећа која генеришу опасан отпад одлажу га на у сопственим складиштима унутар предузећа. Анализе показују да је за већину таквих места прекорачен њихов капацитет и да не задовољавају захтеве националног законодавства о отпаду, а у складу са Правилником о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја ("Сл. Гласник РС", бр. 12/95), који уређује начин поступања са појединим отпацама који имају својство опасних материја.

Предузећа индустрије управљају сопственим депонијама и не воде тачну евиденцију о запремини створеног отпада, било да је у питању садашња производња или евиденција производње отпада из прошлости. Нагомилани отпад представља огромну претњу околини, посебно изворима питке воде и због тога се овај проблем мора решити. У Србији не постоје постројења за третман опасног отпада. Велики број малих предузећа који генеришу опасан отпад имају озбиљне проблеме услед недостатка регионалне или националне инфраструктуре за његов третман.

Најважнију законску регулативу из области управљања опасним отпадом и секундарним сировинама чине:

- *Закон о управљању отпадом ("Сл. Гласник РС", бр. 36/2009)*
- *Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада ("Сл. Гласник РС", бр.92/2010)*

- *Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије ("Сл. Гласник РС", бр.98/2010)*

7.1 Законске обавезе генератора отпада

Предузеће, друго правно лице и предузетник, код кога у обављању делатности настају отпаци дужно је да их разврстава по врсти и употребној вредности и поступа са тим отпадима у складу са прописима којима се уређују услови коришћења, чувања и складиштења појединих врста отпадака.

Сваки генератор отпада, у овом случају индустрија, је обавезан да у складу са прописима ускладишти свој отпад. Сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима. Опасан отпад се мора одлагати на посебан начин у складу са његовим карактеристикама и не сме се одлагати на депонију комуналног отпада.

Дозвола за одлагање на депонију, привремено складиштење, извоз или спаљивање/сагоревање отпада добија се искључиво од Министарства заштите животне средине (Управа за заштиту животне средине). Имајући у виду податак да у Србији постоји само неколико предузећа која су у могућности да врше рециклажу опасног отпада, као и чињеницу да нема изграђених постројења за спаљивање или одлагање опасног отпада, највећи део отпада са својим својствима опасних материја се привремено складишти на локацијама предузећа или се извози у иностранство.

7.2 Најзначајнији генератори индустријског отпада у општини Нови Кнежевац

Најзначајнији генератори индустријског отпада у новокнежевачкој општини јесу. „Лепенка“ Д.О.О. – која се бави производњом папира, картона и остале лепенке, као и АД „Алева“ – откуп и прерада примарних пољопривредних сировина и производња зачина.

Поред поменутих предузећа потребно је поменути и следеће генераторе и прерађиваче отпада:

- ↳ Специјална болница за психијатријске болести „Свети Врачеви“ Нови Кнежевац,

- ↪ а.д „ТПС“ – производња пољопривредних машина,
- ↪ а.д „8. март“ – производња чарапа,
- ↪ а.д „Рибарство“ – производња примарних пољопривредних производа,
- ↪ а.д „Рибар“ – производња и продаја рибе,
- ↪ а.д „Млин“ – откуп и прерада житарица

Досадашња пракса највећих генератора индустријског отпада у Општини Нови Кнежевац:

7.2.1 „ЛЕПЕНКА“ Д.О.О. **Пословна јединица Нови Кнежевац** **Цара Душана 45, 23330 Нови Кнежевац**

„Лепенка“ д.о.о. се бави производњом амбалажних папира, производњом валовитог картона, производњом амбалаже од валовитог картона и у својим процесима производње има и одређену количину индустријског отпада коју је неопходно изместити из круга организације.

Отпад који настаје у току процеса производње су механички издвојени непотребни састојци, отпад настао од раздвајања папира и картона одређених за рециклажу при прављењу амбалажног папира.

Када ради папир машина (процес производње амбалажних папира) количина индустријског отпада која се ствара износи у просеку **око 150 тона / месечно**. Ово је количина индустријског отпада наквашеног, уноса воде око 60 % . Када процес производње амбалажних папира не ради количина индустријског отпада се креће **до 5 тона месечно** а комуналног отпада који се ствара износи у просеку око **1000 кг/ месечно**.

Дати подаци су оквирни нарочито у случају када ради производња амбалажних папира зато што количина отпада зависи од квалитета старог папира и сламе који улазе у производни процес, што значи лош квалитет старог папира (велико учешће нечистоћа повећава се количина

индустријског отпада). Други битан момент је питање континуитета рада производње папира што је веома неизвесно и у потпуности зависи од стања на тржишту старог папира и амбалажних папира.

На основу горе изнетог дефинишемо следеће врсте отпада:

1. Отпад од папира, сламе, полипропилена, полиетилена настао при рециклажи старог папира и сламе
2. Отпадно гвожђе
3. Отпадно уље и мазиво
4. Отпадне гуме
5. Отпадни акумулатори
6. Отпадни електрични и електронски производи
7. Отпадне дрвене палете
8. Отпадне ПВЦ канте од боје и лепка.

Отпад из тачке 1. износи се као неопасни индустријски отпад док се сав остали отпад решава са регистрованим организацијама за сакупљање и рециклажу одређених врста отпада.

7.2.2 АД „Алева“ Нови Кнежевац

Светозара Милетића бр. 15, 23330 Нови Кнежевац

Класификација отпад је извршена на основу Катлога отпада.

У зависности од врсте отпада, отпад се раздваја на месту настанка у различитим врећама или посудама.

Идентификоване су следеће врсте отпада у процесима „Алеве“ које треба раздвојити, упаковати у одговарајућу амбалажу, одложити на место привременог складиштења, извршити мерење, евиденцију количине:

- папирни отпад
- хилзне
- ПАП/ПЕ
- ПП, ПЕТ/АЛ/ПЕ
- отпадно јестиво уље
- лименке од припреме хране
- пластичне чаше од јогурта
- органиски отпад од припреме и прераде хране у кухињи
- органиски отпад из производње – сушење поврћа
- органиски отпад из производње (отпаци са чекићара, циклона, пребирања, млевења, мешања, паковања)

- отпади од уља и течних горива
- отпадне гуме
- електрична и електронска опрема
- батерије и акумулатори
- дрво (палете)
- стакло
- метали.

Отпадно уље и мазива

Према врстама, у „Алеви се након коришћења појављује: отпадно моторно уље, отпадно хидраулично уље, отпадно редукторско уље, отпадно средство за подмазивање.

Привремено складиштење се врши у поклопљеним металним бурадима од 200 литара, испод настрешнице на бетонској подлози.

Бурад са отпадним уљима и мазивима се постављају на палете у циљу надзора њихове непропусности. Лица задужена за прикупљање и складиштење отпадног уља, свакодневно контролишу исправност буради. Карактеризација отпадног уља ће се извршити у складу са законским прописима.

Отпадно јестиво уље

Отпадна јестива уља која настану припремом хране у А.Д. „Алева“ се одвојено сакупљају у посебно затвореним, металним бурадима од 200 литара.

Посуде морају носити прописану ознаку индексног броја отпадног уља.

Отпадна гума, метални отпад, отпадно дрво и стакло

Привремено се одлаже на отвореном асфалтираном платоу у кругу А.Д. „Алева“.

Отпадно стакло се складишти у одговарајућим дрвеним сандуцима.

Електрични и електронски отпад

Тонер касете и рачунарски отпад се привремено одлаже у затвореној просторији (фаула).

За транспорт и одлагање ове врсте отпада, „Алева“ је склопила Уговор са овлашћеним оператером.

Остали електронски и електрични отпад је на бетонској подлози у кругу А.Д. „Алева“.

Батерије и акумулатори

Привремено се складиште у фабричком кругу. Отпадни акумулатори се складиште на палетама. Оператер има обавезу да овај отпад транспортује из А.Д. „Алеве“ у најкраћем року по захтеву Одговорног лица за управљање отпадом у А.Д. „Алева“.

Органски отпад

Органски отпад који настаје приликом припреме и прераде поврћа, муљеви од прања, чишћења, љуштења су сезонског карактера. Привремено се сакупљају у приколицама и транспортују се на локалну депонију. Место одлагања овог отпада утврђује орган Општине Нови Кнежевац.

Органски отпад из производње (са чекићара, циклона, пребирања, млина, мешања, паковања) и који настаје на дневном нивоу, се сакупљају у натрон вреће измери и тако износи до централног складишта, а касније на општинску депонију.

Органски отпад у 2010 години	Количина у т
Од паштрнака	61,5
Од лука	145,5
Од паприке	31

Слика: Годишња количина органског отпада насталог у А.Д. „Алева“ у 2010 год.

Амбалажни отпад

Амбалажни отпад се сакупља и разврстава на месту настанка.

Овај отпад се одлаже на депонију у кругу А.Д. „Алева“.

Пражњење одговарајуће депоније дефинише Одговорно лице за управљање отпадом у А.Д. „Алева“ тако што даје налог Оператеру за одвоз одговарајућег отпада.

Евиденцију насталих количина отпада (на месту настајања) и уношење података у Интегрални информациони систем врше лица надлежна за поједине врсте отпада.

Одговорно лице за управљање отпадом у А.Д. „Алева“ сачињава листу укупне количине отпада и доставља податке у складу са преузетим обавезама према Оператеру. Сву изнешену количину отпада из „Алеве“ евидентира Одговорно лице за управљање отпадом у А.Д. „Алева“.

Врста амбалаже стављеној у промет у 2010 години	Количина у т
Папир	599,731
ПЕ (ЛДПЕ)	288,475
ПП	16,305
Безбојно стакло	113,585
Лименке	0,343
Палете	42,858

Слика: Укупна количина амбалаже стављене у промет у 2010. год

Разврставањем отпада континуирано смањујемо комунални отпад, а повећавамо количину разврстаних отпада које се даље користе рециклирањем или употребом у другим производњама као секундарне сировине.

Извештавање унутар организације

Одговорно лице за управљање отпадом у А.Д. „Алева“ извештава највише руководство по питањима отпадних материјала, на месечном односно годишњем нивоу у фази редовног преиспитивања система управљања квалитетом и заштитом животне средине.

У циљу унапређења система управљања отпадом у складу са Законом о управљању отпадом А.Д. „Алева“ уводи систем евиденције о издатом отпаду према привременим складиштима отпада, секундарних сировина.

Извештавање надлежних

Ступањем на снагу Закона о управљању отпадом, „Алева“ је у обавези да води дневну евиденцију о насталом отпаду и доставља редовни годишњи извештај Агенцији. Извештај треба да садржи податке о врсти, количини, пореклу, карактеризацији и класификацији, саставу, складиштењу, транспорту, увозу, извозу, третману и одлагању насталог отпада.

Ступањем на снагу Правилника о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање односно Правилника о обрасцу Документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање, А.Д. „Алева“ треба да уведе Процедuru попуњавања и чувања Документа о кретању отпада и Документа о кретању опасног отпада за отпад који предаје ради даљег поступања.

А.Д. „Алева“ за управљање амбалажним отпадом на тржишту има потписан уговор са фирмом „Секопак“ из Београда а за преузимање односно откуп рециклабилног и преузимање нерциклабилног отпада без надокнаде (изузев органског) из фабричког круга има потписан уговор са фирмом „Ecology Action“ из Кикинде.

7.2.3 Специјална болница за психијатријске болести « Свети Врачеви » Нови Кнежевац

Специјална болница за психијатријске болести „ Свети Врачеви “ са седиштем у Новом Кнежевцу према Уредби о плану мреже здравствених установа има капацитет од 300 постеља.

Од свог формирања до данас Специјална болница пружа свеобухватну неуропсихијатријску заштиту корисницима. Основна делатност Установе је у домену секундарне заштите односно, лечења душевних поремећаја коју остварујемо радом пет психијатријских (акутна и хронична психијатријска одељења) као и једног неуролошког одељења (за неуролошке случајеве). При том пружа комплетно лечење и збрињавање душевно оболелих лица покривајући сву психијатријску патологију нашег региона, али омогућујемо и продужни хоспитални третман. У оквиру Установе организован је и рад поликлиничке неуропсихијатријске амбуланте, са ЕЕГ кабинетом, Доплер кабинетом, дневна болница, рехабилитација са радно-окупационом терапијом. У оквиру специјалне болнице налази се кухиња, вешерај, магацини... Приликом обављања своје делатности болница на месечном нивоу створи **чврст комунални отпад од 3184м²**, док је **инфективни медицински отпад 69,47кг**.

На нивоу од 01.01.2010. до 30.06.2010. болница је створила чврст комунални отпад у количини 19.104м², или у просеку 3.184м² на месечном нивоу. ЈКП “ 7 Октобар “ два пута недељно одвози отпад, који болница одлаже у контејнер.

Што се тиче медицинског отпада на нивоу од 01.01.2010. године до 30.06.2010. године, болница је створила инфективно медицински отпад у количини од 69,47кг, или у просеку на месечном нивоу 11,58кг. Медицински отпад се лагерије у посебним контејнерима и одлаже у посебној просторији а касније га одвози Здравствени центар “ Гере Иштван “ Сента, где се даље третира у аутоклавима.

8. Посебни токови отпада

8.1 Секундарне сировине

Отпад у Србији који се може користити непосредно или дорадом, односно прерадом (рециклажом) назива се секундарном сировином. Сертификат за рециклажу или поновну употребу добија се од стране Агенције за рециклажу, а дозвола од Министарства заштите животне средине. Предузеће, односно предузетник који обавља делатност сакупљања отпадака, рециклаже, промета отпадака и секундарних сировина води податке о врстама, количинама и изворима отпадака и секундарних сировина, које доставља једном месечно посебној државној организацији. Спаковане секундарне сировине прати документ о преузимању отпада.

Документ о преузимању отпада – секундарне сировине попуњава генератор отпада, а у моменту преузимања отпада потписује га лице које преузима отпад – секундарну сировину. Документ о преузимању отпада – секундарне сировине прати отпад – секундарну сировину од генератора отпада до складишта, односно даљег поступања.

8.2 Опасан отпад

Опасни отпаци се сакупљају у привремена складишта и припремају се за прераду и превоз, класификују у посебно обезбеђеним објектима. Простор за привремено складиштење опасног отпада се гради за смештај најмање двоструке количине опасних отпадака која просечно настаје између два циклуса обраде, односно превоза, тако да обезбеђује њихову заштиту од спољних утицаја.

Класификовани и на прописан начин обележени опасни отпаци из привремених складишта, одлажу се на посебно уређени простор, складиште.

О количинама и врстама створених, прихваћених, обрађених и ускладиштених опасних отпадака извештава се министарство надлежно за послове заштите животне средине једанпут месечно, до десетог у месецу за претходни месец.

8.3 Медицински отпад

Као и за већину других врста отпада, у Србији постоји врло ограничен број поузданих података о настајању медицинског отпада, било да се ради о биохазардном медицинском отпаду или о укупном отпаду из здравствених установа. Треба истаћи да углавном има раздвајања отпада на извору, као и да се медицински отпад депонује уз

остали комунални отпад на депонији-сметлишту. Нема посебних мера предострожности или процедура за руковање, транспорт или одлагање отпада из медицинских или сличних објеката.

Количина отпада којим се рукује и који се одлаже на овај начин по правилу се процењује на бази броја контејнера који се уклањају из објеката, а не на бази типова, извора или масе отпада који се у контејнерима налази. Ризик изазивања заразе до нивоа епидемије, као последица лоше праксе управљања отпадом, изузетно је висок.

8.4 Отпад из пољопривреде

Пољопривредни отпад је отпад који настаје од остатака из пољопривреде, шумарства, прехранбене и дрвне индустрије и представља значајне количине. Остаци из пољопривреде се могу разврстати у три главне групе: отпад произведен у процесу узгајања ратарских култура, отпад порекломод воћарских култура и отпад настао као последица узгајања стоке.

Отпад који настаје током сточарских активности јесте стајско ђубриво које се генерише узгајањем говеда, свиња и живине.

Неадекватно је управљање отпадом на фармама (не постоје постројења за пречишћавање отпадних вода ни објекти за складиштење стајског ђубрива), што доводи до загађења водотокова нутријентима.

8.5 Биомаса

Биомаса је биоразградљиви материјал који представља заједнички појам за бројне, најразличитије производе живог света (биљака, животиња и човека). Према агрегатном стању биомаса се класификује на чврсту, течну и гасовиту.

Чврста биомаса се као обновљиви извор енергије у погледу састава и начина настајања генерално може класификовати на дрвну, недрвну и животињски и комунални отпад, у оквиру чега се могу разликовати:

- дрвна биомаса (из шумарства, воћарства и виноградарства, отпадно дрво и остаци дрвно прерађивачке индустрије (пиљевина, окорци...),
- дрвна узгајана биомаса (брзорастуће дрвеће, врба, топола...),
- остаци прехранбено прерађивачке индустрије (коштице...)),
- недрвна узгајана биомаса (брзорастуће алге и траве),
- секундарни или терцијелни производи из пољопривреде (слама пшенице, соје, јечма, ражи, кукурузовина и окласак, стабљике и љуска сунцокрета,),
- животињски отпад и остаци,
- комунални и индустријски отпад.

Данас, биомаса у светским размерама у енергетском примарном потенцијалу учествује са око 15,5%. У Србији, од сада коришћених обновљивих извора енергије, биомаса има највећи енергетски потенцијал.

Слика: Отпад органског порекла

Сојина слама

Остаци из дрвне индустрије

Кукурузовина - остаци из пољопривреде

8.6 Амбалажа и амбалажни отпад

Према Правилнику о амбалажи и амбалажном отпаду амбалажа представља све производе без обзира на природу материјала од којег су изграђени а кориштени су за садржавање, чување, руковање, испоруку и представљање робе – од сировина до готових производа, од произвођача до корисника или потрошача.

Амбалажа може бити:

1. Продајна или примарна – најмања амбалажна јединица у којој се производ продаје купцу
2. Скупна или секундарна – амбалажна јединица која садржи више производа у примарној амбалажи. Ова врста амбалаже користи се за једноставније руковање с више истих производа. Сваки се производ у примарној амбалажи може користити појединачно.
3. Транспортна или терцијална – заштитна амбалажа која омогућава пријевоз, претовар и руковање одређеном количином производа пакираног само у продајној или скупној амбалажи. Производи од различитих материјала – стакла, пластике, папира, картона, дрва, метала, вишеслојних мијешаних материјала и сл.

ПЕТ АМБАЛАЖА

Једна од најчешћих примена пластике је у амбалажне сврхе зато што је лагана, издржљива и отпорна на распрскавање и влагу. По неким истраживањима, чак 30 – 40% свих пластичних производа кориштено је за пакирање.

Слика: Контејнер за пет амбалажу

У складу са Директивом европског законодавства о амбалажи и амбалажном отпаду бр. 94/62/ЕЦ, регион би морао:

- да изради програм поступања са амбалажом, нарочито за део који се односи на комерцијалан сектор у складу са програмом
- да обезбеди услове за сакупљање и привремено чување амбалаже, да води евиденцију о набављеним, утрошеним и сакупљеним количинама амбалаже по успостављању тржишта секундарним сировинама
- да организује службу која би се бавила претходним активностима, као и продајом ових секундарних сировина
- да промовише поновно коришћење амбалаже
- организовати сакупљање отпадне амбалаже, а у том циљу организовати одговарајући информациони систем
- развити програм едукације запослених као корисника амбалаже
- амбалажу која се не може поново користити, организовано износити на тржиште или организовати њено коришћење као енергента.

8.7 Отпадне гуме

У вези са Директивом европског законодавства о депоновању отпада, бр. 1999/31/ЕЦ, општина би у складу са захтевима директиве морала да:

- утврди начин алтернативног третмана гума с обзиром да је одлагање гума на депонијама забрањено. Као алтернативан третман сигурно треба размотрити третман коинсинерације у цементарама, као и друге као што је дробљење и поновно коришћење као пуниоца у различитим материјалима (у бетону, за пешачке стазе и сл.).

- осигура да, произвођач, увозник и дистрибутер гума обезбеде третман производа после употребе коришћењем најбољих доступних техника ради искоришћења и рециклаже

- обезбеди да, свако ко врши сакупљање, транспорт, третман или одлагање отпадних гума води прецизну евиденцију о отпадним гумама и количини која је третирана

забрани увоз коришћених и отпадних гума, осим уз посебно одобрење надлежних органа.

9. СТРАТЕШКИ ОКВИР И ПОТРЕБНЕ ПРОМЕНЕ

9.1 Акциони план

Редни број	Активности	Одговорни субјекти	Период реализације
1.	Доношење одлуке о приступању регионалној депонији	Локална самоуправа	Три месеца
2.	Доношење других аката у складу са актуелним Законима о управљању отпадом	Локална самоуправа	10 година
3.	Унапређење система за управљање посебним токовима отпада (гуме, отпадна уља, медицински, индустријски отпад и др.)	Локална самоуправа, ЈКП, привредна лица	10 година
4.	Израда пројектно техничке документације за санацију и рекултивацију депонија и сметлишта у општини Нови Кнежевац	Локална самоуправа, ЈКП	5 година
5.	Санација и рекултивација сметлишта и депонија	Локална самоуправа, ЈКП	5 година
6.	Стварање могућности за примарну селекцију отпада и отварање еко острва	Локална самоуправа, ЈКП и др.	5 година
7.	Смањење количине отпада	Локална самоуправа, ЈКП, индустрија и др.	10 година
8.	Стварање услова за третман издвојеног отпада (пластика, папир, био разградиви отпад, метал и др.) - сецкање пластике - брикетирање, балирање - компостирање и др.	Локална самоуправа, ЈКП, привреда и правна и др.	3 – 5 година
9.	Обезбеђење нових возила и механизације неопходне за управљање отпадом	Локална самоуправа, ЈКП, индустрија и др.	5 година

10.	Обезбеђење нове опреме за управљање отпадом (контејнери, канте и др.)	Локална самоуправа, ЈКП, привредна и правна лица и др.	2 године
11.	Решавање проблема отпада од пестицида (пољопривреда) - доношење Одлука о начину управљања овим отпадом - обезбеђивање контејнера за одвајање овог отпада - стварање услова за управљање овим отпадом	Локална самоуправа, ЈКП, Цивилни сектор	2 године
12.	Решавање проблема анималног отпада - анализа могућности отварања трансфер станице за прикупљање анималног отпада (утврђивање локације, израда студије оправданости и др.)	Локална самоуправа, ЈКП Цивилни сектор	2 године
13.	Едукација грађана - предшколска деца - едукација у школама - едукација одраслих.	Локална самоуправа, ЈКП, Образовне установе, Медији	10 године
14.	Сарадња са другим нивоима власти, општинама, регионима из земље и окружења у области управљања отпадом	Локална самоуправа, ЈКП, Образовне установе, Медији	10 године
15.	Израда јединственог катастра свих загађивача на територији Општине и успостављање мониторинга стања квалитета параметара животне средине	Локална самоуправа, експертри, и друге организације	5 године
16.	Обезбеђе јавности података о загађивачима животне средине и изворима загађења	Локална самоуправа	5 године

17.	Формирање јавног или јавно-приватног партнерства за прикупљање и обраду органског отпада (биомаса као извод енергије)	Локална самоуправа, јавни сектор, приватни сектор, Цивилни сектор	5 година
18.	Стварање услова за искоришћавање отпада органског порекла (биомаса) за производњу енергије у јавним установама	Локална самоуправа, јавни сектор, приватни сектор, Цивилни сектор	10 година
19	Промоција и медијска кампања везана за заштиту животне средине и искоришћавање секундарних сировина	Локална самоуправа, јавни сектор, приватни сектор, Цивилни сектор	10 година

9.2 Финансијски план

За реализацију активности предвиђених акционим планом управљања отпада неопходна су значајна финансијска средства и временски период. Обзиром да се тај износ средстава не може планирати само у буџету локалне самоуправе, за реализацију истих планирају се средства из извора виших нивоа власти као што су покрајински извори, републички а по највише из фондова ЕУ и други извори финансирања дозвољени законским прописима.

Извори финансирања :

1. Буџет локалне самоуправе
2. Покрајински извори финансирања
3. Републички извори финансирања
4. Извори финансирања из ЕУ
5. Донације и други извори финансирања.

10. РАЗВОЈ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ЛОКАЛНОГ ПЛАНА

Крајњи циљ имплементације плана управљања комуналним отпадом у пракси биће покривеност свих територија сакупљањем и одвожењем чврстог комуналног отпада. Трансвер станица би представљала локацију где се отпад из локалних возила за сакупљање отпада привремено складишти и претовара у већа возила којим се одвози на санитарну депонију.

Локални план управљања отпадом представљаће оквир за покретање система управљања отпадом у општини Нови Кнежевац. Имплементација краткорочних и дугорочних акција укључује партнерство са јавним предузећима, приватним сектором, локалним властима, НВО и др. Локални план управљања отпадом такође обезбеђује оквир за инвестирање и за друге планове и иницијативе. Кључни задаци укључују:

- a. Дефинисање Локалног плана
- b. Обезбеђење фондова за израду Локалног плана
- c. Имплементацију Локалног плана
- d. Подршка и усаглашавање са Националном стратегијом управљања отпадом.
- e.

Локалне власти, организације које се баве отпадом и локални произвођачи отпада ће одржавати партнерски однос и бити одговорни за развој и ревидовање акционог плана.

Локалне власти ће:

- Омогућити текуће потребе и координацију ради обезбеђења иновирања Локалног плана према Националној стратегији управљања отпадом,
- Извештавати о годишњем напредовању имплементације Локалног плана
- Вршити имплементацију најприхватљивијих опција за животну средину у Локалном плану
- Вршити мониторинг и ревизију имплементације Локалног плана
- Вршити мониторинг и обезбедити упутства за развој инфраструктуре за управљање отпадом.

10.1 Надзор и праћење планираних активности и мера

Надзор и праћење планираних активности и мера врши надлежна инспекција министарства, покрајине и локалне самоуправе.

10.2 Рокови за извршење планираних мера активности

Рокови за извршење планираних мера активности дефинисани су законом и акционим плановима у предметном плану.

10.3 Други подаци, циљеви и мере од значаја за ефикасно управљање

Други подаци, циљеви и мере од значаја за ефикасно управљање отпадом поменути су у плану.

11. ЗАКЉУЧАК

Савремени принципи управљања отпадом подразумевају да систем управљања отпадом од сакупљања отпада на месту настанка, преко транспорта, третмана, па све до коначног одлагања буде у потпуности уређен. Отпад се одлаже на депонију која не задовољава основне критеријуме за безбедно и правилно депоновање отпада. Овај проблем захтева проналажење модела за решавање овог проблема у што скорије време из разлога што оваква депонија представља ризик од загађивања животне средине и угрожавања здравља становништва.

Унутар тела депоније одвијају се многобројни хемијски, физички и биолошки процеси који резултирају разградњом отпада. Чињеница је да су постојеће депоније непрописно изграђене што представља велики санитарно-еколошки проблем за нашу општину. Поред тога долази до продукције депонијских гасова који одлазе директно у ваздух.

Потреба за пројектовањем, израдом инвестиционо-техничке документације и решавање проблема отпада је приоритет у заштити животне средине за општину Нови Кнежевац.

Литература

1. Законска регулатива из области управљања отпадом;
2. Стратегија развоја Општине Нови Кнежевац;
3. Стратегија управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019 године („Сл.гл.РС“, бр.29/10);
4. Стратегија развоја планског подручја Општине Нови Кнежевац (уз предлог Просторног плана општине Нови Кнежевац који је у процедури доношења);
5. Одрживо управљање отпадом, аутори: доц.др Горан Вујић и проф.др Паул Х. Бруннер (Нови Сад, јул 2009. године).

План израдила:

Дипл. ецц. Катарина Николин - Члан општинског већа
Ресор за урбанизам, грађевење и
комуналне послове

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НОВИ КНЕЖЕВАЦ
Број: I- 020-9
Дана: 11.03.2011. год
Нови Кнежевац

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
НОВИ КНЕЖЕВАЦ
Нандор Ујхељи, с.р.